

บันทึก

เรื่อง การขอวิธีปฏิบัติการตามพระราชกฤษฎีกาควบคุมคนจรจัด
และผู้ไม่ประกอบอาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๕

หนังสือกรมประชาสัมพันธ์ ที่ ๘๑๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ว่า
เนื่องจากที่ได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาควบคุมคนจรจัดและผู้ไม่ประกอบอาชีพ พุทธศักราช
๒๕๕๕ มีข้อที่ควรจะได้เรียนปฏิบัติว่า ความในพระราชกฤษฎีกามีได้มีบทบัญญัติว่าด้วยการ
ปล่อยให้คนจรจัดที่กรมประชาสัมพันธ์ได้รับตัวไว้ให้พ้นการควบคุมได้รับความเป็นอิสระใน
กรณีเช่นใด ประหนึ่งว่าคนเหล่านี้จะต้องอยู่ในความควบคุมของกรมประชาสัมพันธ์ตลอดไป
โดยไม่มีทางได้รับความเป็นอิสระ ซึ่งในเรื่องนี้น่าจะได้มีทางผ่อนผันหรือให้อิสระแก่คนจรจัดที่ได้
กลับตัวเป็นคนขยันขันแข็งทำงานหรือได้มาประกอบอาชีพเป็นหลักฐานแล้วไว้ด้วย กรม
ประชาสัมพันธ์ได้นำเรื่องเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุขในฐานะที่เป็นผู้
รักษาการตามความในพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว ให้หาหรือว่า ถ้าหากจะวางระเบียบการปฏิบัติ
เงื่อนไขไว้โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ให้มีวิธีพักการควบคุมคนจรจัดเพื่อให้โอกาสไป
แสวงหาอาชีพสัก ๖ เดือน และถ้าในระหว่างนั้นทางกรมการอำเภอท้องที่ได้รับรองว่าผู้ที่ให้พัก
การควบคุมนั้นได้ประกอบอาชีพพอควรและมีความประพฤติเรียบร้อย ก็ให้มีสิทธิที่จะขอรับใบสั่ง
ปล่อยตัวให้ได้รับความเป็นอิสระพ้นจากการควบคุมตามพระราชกฤษฎีกานั้นต่อไปดังนี้ จะมีวิธี
ทำได้ให้เป็นการสมบูรณ์ตามกฎหมายประการใดหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้พิจารณาเรื่องนี้
แล้วพร้อมด้วยผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ (นายพิช พรพิพันธุ์ และนายประจักษ์ พันธบรรยงค์)
ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. พระราชกฤษฎีกาควบคุมคนจรจัดและผู้ไม่ประกอบอาชีพ พุทธศักราช
๒๕๕๕ ไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยการปล่อยให้คนจรจัดที่กรมประชาสัมพันธ์ได้รับตัวไว้ให้พ้นการ
ควบคุมได้รับความเป็นอิสระ ถ้าจะให้เป็นไปตามความประสงค์ของกรมประชาสัมพันธ์ ก็ต้อง
แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาให้มีบทบัญญัติเช่นนั้น

๒. ตามข้อหาหรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข กรรมการฯ เห็นว่า
หาอาจทำได้ไม่ เพราะมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
มีอำนาจประกาศแหล่งประกอบการงานเพื่อรับคนจรจัดหรือผู้ที่ไม่ประกอบอาชีพไว้ทำงาน และ
ให้มีอำนาจวางระเบียบและวินัยของแหล่งประกอบการงานนั้นเท่านั้น แต่ในระหว่างนี้ก็อาจอาศัย

บทบัญญัติมาตรา ๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมอนุญาตให้ผู้ที่ถูกส่งตัวไปจาก
สถานะนั้นไปพลางก่อนได้

อนึ่ง กรรมการฯ ขอตั้งข้อสังเกตว่า ในระหว่างที่ยังไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราช
กฤษฎีกา มีทางแก้ปัญหาลักษณะข้อขัดข้องตามที่กล่าวในข้อ ๒ ทางเดียวเท่านั้น แต่กว่าพระราช
กฤษฎีกาควบคุมคนจรจัดและผู้ไม่ประกอบอาชีพ พุทธศักราช ๒๔๘๕ เกี่ยวกับเสรีภาพของ
พลเมือง เมื่อใดถูกจำกัดสิทธิ และถูกจำกัดมิใช่โดยคำพิพากษาของศาล และเมื่อเหตุที่สั่งให้จำกัด
สิทธิได้สิ้นสุดลงแล้ว ผู้นั้นควรจะได้เสรีภาพคืนโดยสิทธิของตน มิใช่แต่โดยอาศัยความกรุณาของ
เจ้าหน้าที่เท่านั้น จึงควรตราพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวไว้ในข้อ ๑. โดยมีชกซ้ำ

(ลงชื่อ) เดือน บุญนาค

(นายเดือน บุญนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๔๘๖